

Irene stemte ja til EUs finanspakt

v/Lill Fanny Sæther, skribent

Irland er det eneste landet som har lagt avgjørelsen om implementering av EUs finanspakt ut til folkeavstemning. 60,3 prosent av velgerne stemte ja og 39,7 nei til det strenge regimet paken innebærer og som det er stigende motstand mot i EU, ikke bare blant folk flest.

Det innføres strengere regler for budsjettunderskudd enn før (få land har overholdt de gamle reglene), det strukturelle underskuddet må ikke overskride 0,5 prosent av årlig BNP. De som har for stort underskudd, skal oversende en plan for hvilke reformer de vil gjennomføre for å rette opp dette til EU-kommisjonen og EUs råd. Det innføres automatiske sanksjoner mot stater der underskuddet overskrider 3 prosent av BNP. Landene må føre en konservativ finanspolitikk. Tradisjonell motkonjunkturpolitikk eller Kenyanisme er nå forbudt. Det er få eller ingen tiltak for vekst og sysselsetting. LO-økonom Stein Reegård, har uttalt at finanspakten driver frem omfattende kutt i lønninger, pensjoner og velferd. Det er bare 12 av 17 euroland som trenger å gi sin tilslutning til paken, for at den skal tre i kraft. Irland blir det sjette landet som ratifiserer paken. Fra før har Danmark, Portugal, Hellas og Slovenia forpliktet seg.

Det var ventet at ja-siden skulle få flertall forde de lå foran nei-siden på meningsmålingene i hele vår. Tallene varierte, men lå på ca. 50 % for, og 30 % mot, og det var hele tiden et stort antall, mellom 15 og 20 %, som ikke hadde bestemt seg. I målingene var det dessuten bare ca. 60 % som var sikre på at de ville stemme. Fremmøtet ble enda lavere, bare 50 %, noe som viser at det er stor usikkerhet blant folk. Med høyere fremmøte kunne det like godt ha tippet over til et nei-flertall. Mange er påvirket av den massive skremselspropagandaen fra regjeringen, de fleste politikere, politiske partier og media som var for paken. Majoriteten av informasjonen ut til folket har støttet ja-siden, som også har hatt et stort overtak når det gjelder finansielle styrke i forhold til nei-siden, fordi de fikk mye støtte fra pengesterke kilder både innen- og utenlands. Kronargumentet fra regjeringen for finanspakten har vært at Irland kan risikere ikke å få tilgang til mer krisehjelp fra EU hvis det ble nei. Irland har allerede fått et lån på ca. 85 mrd Euro fra EU og IMF. I paken står det at bare de landene som har ratifisert paken kvalifiserer til å få redningspakker fra EU om de skulle trenge det. Det ble også hevdet at hvis Irland sa nei, ville de tvinges ut av Euro-samarbeidet og bli marginalisert i EU. De fleste irer er fortsatt for EU og Euroen. Skylden for den økonomiske krisen legges i liten grad på EU-systemet eller den felles valutaen, men på egne politikere som får skylda for krisen og krisehåndteringen.

Det ser ut som om folk stemte ja i håp om at det i alle fall ikke blir verre. Frykten har vært avgjørende, som Richard Boyd-Barrett, parlamentariker for People Before Profit og aktiv på nei-siden, uttalte etter at resultatet var klart. Resultatet viser også et klart skille mellom sosiale grupper. Av de fem valgkretsene hvor det var nei-flertall var det valgkretser i den mest avsidesliggende og fattigste delen av Irland, County Donegal i nord-vest, og to arbeiderklassebydeler i Dublin. Det var høyere nei-andel i andre valgkretser med høy grad av arbeiderklasse. Dette er fordi det er vanlige folk, the Taxpayer, de med lavest inntekt og de som er avhengige av velferdsordninger som har følt krisebudsjettene og innstrammingene de siste årene mest på kroppen. Her er skepsisen til regjeringen, men også til «the Troika», EU-kommisjonen, EUs Sentralbank og IMF, størst. Richard Boyd-Barrett tror ikke mange var entusiastiske til paken, men stemte motvillig ja i håp om at det skal bidra til oppgangstider for Irland. Sinn Fein var det eneste politiske partiet i parlamentet som var mot finanspakten og en talsmann sa etter avstemningen at: «Finanspakten løser ingenting. Problemene folk står overfor i dag vil være der også i morgen.»